

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2022. április 27.*

„Választottbírói kikötés – A kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogram (2007–2013) keretében kötött támogatási megállapodás – Támogatható költségek – Visszatérítés iránti kérelem – Pénzügyi ellenőrzés – Az OLAF általi vizsgálat – Családi vagy érzelmi kapcsolatokon alapuló összeférhetetlenség – A jóhiszeműség elve – A családi állapot alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve – Jogos bizalom – Megsemmisítés iránti kereset – Terhelési értesítések – A szerződéstől el nem választható aktusok – Keresettel meg nem támadható aktus – A tényleges bírósági jogorvoslathoz való jog – Elfogadhatatlanság”

A T-4/20. sz. ügyben,

a **Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii** (székhelye: Vratislavie [Lengyelország], képviseli: Ł. Stępkowski ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: B. Araujo Arce és J. Estrada de Solà, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök, M. Jaeger (előadó) és M. Stancu bírák,

hivatalvezető: P. Cullen tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára, különösen:

- a felperes által a Törvényszék eljárási szabályzatának 66. cikke alapján 2020. január 3-án külön iratban benyújtott, bizonyos adatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhető dokumentumokból való kihagyása iránti kérelemre,
- a Törvényszék Hivatalához 2020. május 20-án benyújtott ellenkérelemre, amelyben a Bizottság pontosítja, hogy nem ellenzi a felperes által az eljárási szabályzat 66. cikke alapján benyújtott kérelmet,

tekintettel a 2021. október 5-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: angol.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetében a felperes, a Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii, elsődlegesen az EUMSZ 272. cikk alapján annak megállapítását kéri, hogy az Európai Bizottság által 2019. november 13-án további hat, kísérőlevéllel együtt kibocsátott terhelési értesítésben felsorolt szerződéses követelés, amelyek együttes összege 180 893,90 euró, amely 164 449 euró összegű tőketartozásból és 16 444,90 euró összegű kártérítésből és kamatokból tevődik össze, nem áll fenn, valamint a Bizottság arra való kötelezését, hogy térítse vissza az e terhelési értesítőkből szereplő összegeket, illetve, másodlagosan, az EUMSZ 263. cikk alapján a Bizottság neki címzett 2019. november 12-i levelének megsemmisítését kéri.

I. A jogvita előzményei

- 2 A felperes egy olyan kutatóintézet, amely az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja (2007–2013) (a továbbiakban: PC7) jogcímén kedvezményezettként három támogatási megállapodást kötött.
- 3 2007 decembere és 2010 júliusa között a Bizottság több támogatási szerződést is kötött, többek között a 215669-EUWB. sz., a 248577-C2POWER sz. és a 257626-ACROPOLIS sz. megállapodásokat (a továbbiakban: EUWB támogatási megállapodás, C2POWER támogatási megállapodás és ACROPOLIS támogatási megállapodás”, vagy együttesen szóban forgó támogatási megállapodások) három, különböző tagállamok kutatási szervezeteiből álló konzorciummal, az egyes konzorciumokat egy-egy koordinátor irányította. Míg a konzorciumok koordinátorai a Bizottság elsődleges szerződéses partnerei voltak, az egyes kedvezményezettek a szóban forgó támogatási megállapodásokban részes fél jogállásával rendelkeztek.
- 4 A felperes, amely akkor a Wrocławskie Centrum Badań EIT+ nevet viselte, kedvezményezettként fért hozzá a szóban forgó támogatási megállapodásokhoz.
- 5 2013. augusztus 12. és 14. között – a PC7 keretében kötött más támogatási megállapodásokkal (SAPHYRE és FIVER projekt) együtt – a C2POWER támogatási megállapodást a Bizottság megbízottjaként eljáró külső könyvvizsgáló társaság vizsgálta.
- 6 2013. október 11-én a felperes benyújtotta a könyvvizsgálók által a 2013. augusztus 14-én szervezett záróértekezlet alkalmával kért kiegészítő információkat.
- 7 2014. február 17-én a könyvvizsgálók megküldték a felperesnek a könyvvizsgálói jelentés első tervezetét. 2014. március 7-i levelében a felperes megküldte az említett jelentésre vonatkozó észrevételeit.
- 8 2014. április 22-i levelében a Bizottság megküldte a felperesnek a C2POWER támogatási megállapodásra, valamint a SAPHYRE és FIVER projektekre vonatkozó 2014. március 21-i végleges könyvvizsgálói jelentést (13-BA 222-030. sz.) (a továbbiakban: végleges könyvvizsgálói jelentés), és közölte vele, hogy a vizsgálatot lezártnak tekinti.

- 9 2014. szeptember 15-én az OF/2013/0325/A 3 vizsgálat keretében az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) azon munkaórákra vonatkozó dokumentumok benyújtására irányuló felszólítást küldött a felperesnek mint érintett személynek, amelyeket egyik alkalmazottja (a továbbiakban: szóban forgó alkalmazott) az Európai Unió által finanszírozott projektjei keretében jelentett be. 2014. október 8-án a felperes megküldte az OLAF-nak a kért dokumentumokat.
- 10 2014. október 10-i levelében az OLAF felhívta a felperest, hogy más, két másik alkalmazottja vonatkozó igazoló dokumentumokat nyújtson be. 2014. november 6-i levelében a felperes benyújtotta a kért dokumentumokat.
- 11 2015. január 15-én az OLAF a felperest mint a vizsgálat által érintett személyt tájékoztatta a neki felrótt cselekményekről, vagyis a szóban forgó alkalmazott munkaórajegyzékére és két másik alkalmazottja munkaórajegyzékeire vonatkozó hamis nyilatkozataiban való részességéről.
- 12 2015. január 27-én a felperes megküldte észrevételeit az OLAF-nak, amelyekben vitatta ez utóbbi állításait.
- 13 2015. június 1-jén az OLAF tájékoztatta a felperest a vizsgálat befejezéséről, valamint a lengyel igazságügyi hatóságoknak és a Bizottság vonatkozó szolgálatainak megküldött ajánlásairól.
- 14 2015. június 25-én a felperes több felvilágosítás iránti kérelmet és igazoló dokumentumot tartalmazó levelet küldött az OLAF-nak, amelyben többek között vizsgálati jelentésének egy példányát kérte.
- 15 2015. augusztus 10-én az OLAF megküldte a felperesnek a kért információkat, kivéve a bizalmas kezelésre és a személyes adatok védelmére vonatkozó szigorú szabályok hatálya alá tartozó információkat, amelyek között vizsgálati jelentése is szerepelt. Az OLAF ily módon pontosította a vitatott tényeket, azt az időszakot és azokat a projekteket, amelyekre e tények vonatkoztak (vagyis a szóban forgó támogatási megállapodások, a SAPHYRE projekt és az ONEFIT projekt), valamint a vonatkozó főigazgatóságnak címzett, az érintett összeg visszatéríttetésére vonatkozó ajánlásokat.
- 16 2015. szeptember 1-jei levelében a felperes azt kérte az OLAF-tól, hogy szolgáltatson számára részletes információkat, és tájékoztassa a vizsgálatára vonatkozó releváns jogi rendelkezésekről. Az OLAF 2015. november 9-én válaszolt.
- 17 2018. augusztus 7-én a Bizottság tájékoztatta a felperest arról a szándékáról, hogy az OLAF-nak a szóban forgó támogatási megállapodásokra, a SAPHYRE projektekre és az ONEFIT-projektekre vonatkozó következtetései alapján két terhelési értesítőt bocsát ki 374 188 euró főösszegben, valamint kártérítés és kamatok jogcímén 30 200 euró összegben.
- 18 2018. október 26-án a felperes levelet küldött a Bizottságnak, amelyben vitatta az OLAF következtetéseit, és kérte, hogy a visszatéríttetési intézkedések elfogadása előtt több ténybeli és jogi körülményt is vegyen figyelembe.
- 19 2019. július 22-i levelében a Bizottság arról tájékoztatta a felperest, hogy annak egyes észrevételei arra késztették, hogy módosítsa eredeti álláspontját. Pontosabban, a felperes másik két alkalmazottja személyzeti költségeit végül elfogadták, és csak a szóban forgó munkavállaló 2010 augusztusa és 2012 októbere közötti időszakra vonatkozó személyzeti költségeit utasították el, aminek következtében a követelt összeg összesen 180 895,90 eurónak felelt meg.

- 20 2019. augusztus 29-én a felperes egy második kifogásoló levelet küldött a Bizottságnak, amelyben azt kérte, hogy vegye figyelembe az általa elfogadni szándékozott intézkedésekre vonatkozó további észrevételeit.
- 21 A Bizottság 2019. november 12-i levelében válaszolt a felperesnek, fenntartva álláspontját, és tájékoztatta a terhelési értesítések kibocsátásáról (a továbbiakban: megtámadott határozat). E levél egy 2019. november 13-i elektronikus levél melléklete volt, amelyhez csatolták a 324191364. sz. terhelési értesítést (ACROPOLIS támogatási megállapodás, főkövetelés, 72 592 euró összeg), a 3241913642 sz. terhelési értesítést (EUWB támogatási megállapodás, kártérítés és kamatok, 7259,20 euró összeg), a 3241913643. sz. terhelési értesítést (EUWB támogatási megállapodás, főkövetelés, 64 818 euró összeg), a 3241913644 sz. terhelési értesítést (C2POWER támogatási megállapodás, kártérítés és kamatok, 6481,80 euró összeg), a 3241913645 sz. terhelési értesítést (C2POWER támogatási megállapodás, főkövetelés, 27 039 euró összeg) és a 3241913647 sz. terhelési értesítést (ACROPOLIS támogatási megállapodás, kártérítés és kamatok, 2703,90 euró összeg) is, amelyek fizetési határideje 2019. december 30. volt.
- 22 2019. december 23-án a felperes megfizette a Bizottság által követelt teljes összeget.
- 23 2019. december 24-i levelében a felperes kifogásolta a megtámadott határozatnak, a Bizottság 2019. november 13-i elektronikus levelének, valamint az említett elektronikus levélhez csatolt terhelési értesítéseknek a tartalmát, és vitatta ez utóbbiakat.

II. A felek kérelmei

- 24 A felperes lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék:
- adjon helyt az EUMSZ 272. cikk alapján benyújtott keresetének, és állapítsa meg egyrészt a Bizottság által követelt szerződéses követelés hiányát, másrészt pedig a 2019. november 13-i 3241913641 sz. (72 592 euró), a 241913643 sz. (64 818 euró) és a 3241913645 sz. terhelési értesítésekben (27 039 euró) követelt személyzeti költségek támogathatóságát;
  - kötelezze a Bizottságot azon összegek visszafizetésére, amelyeket a Bizottság a 2019. november 13-i 3241913641. sz., 3241913642. sz., 3241913643. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3241913644. sz., 3244191365. sz. és 32441913647. sz., kamatokra vonatkozó terhelési értesítésekkel a terhére rótt ki, mivel, az említett összegeket a jelen eljárás kimenetelétől függően ideiglenesen már megfizette a Bizottságnak;
  - másodlagosan, adjon helyt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott keresetének, és semmisítse meg a megtámadott határozatot;
  - mindenesetre a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 25 A Bizottság lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék:
- az EUMSZ 272. cikk alapján benyújtott keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;
  - állapítsa meg, hogy az 180 893,90 euró összeg, amely a 164 4449 főkövetelést, valamint a 2019. november 13-i 3241913641. sz., a 3241913642. sz., a 3241913643. sz., a 3241913644. a

32441913645. sz. és a 32441913647. sz. terhelési értesítésekben kártérítés és kamatok jogcímén említett 164 444,90 euró összeget foglalja magában, nem támogatható kiadásoknak felel meg;

- az EUMSZ 263. cikk alapján másodlagosan előterjesztett keresetet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasítsa el;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

III. A jogkérdésről

A. Az adatok kihagyása iránti kérelem

- 26 A Törvényszék Hivatalához 2020. január 3-án benyújtott külön beadványában a felperes a Törvényszék eljárási szabályzata 66. cikkének megfelelően bizonyos adatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhető dokumentumokból való kihagyása iránti kérelmet terjesztett elő, egyrészt a személyes adatok védelmének, másrészt az üzleti titok védelmének biztosítása érdekében.
- 27 E kérelemben a felperes lényegében a következő típusú adatok kihagyását kéri:
- az általa korábban és jelenleg alkalmazott személyek neve;
  - harmadik személyek neve;
  - alkalmazottai munkaszerződéseinek tartalma;
  - a keresetlevélben vagy a melléletekben szereplő egyéb információk, amelyek lehetővé tehetik valamely személynek a nyilvánosság általi azonosítását;
  - szervezeti felépítése;
  - az OLAF jelentése, abban az esetben, ha azt benyújtják.
- 28 Ezenfelül a fellebbező azt kéri, hogy a jelen ítélet közzététele esetén csak olyan kivonatokat tegyenek közzé, amelyek alapján nem azonosíthatók az ezen eljárással érintett személyek, illetve nem válhat nyilvánvalóvá a szervezeti felépítésére, a vezetői gyakorlatára vagy a munkáltatóként tanúsított magatartására vonatkozó részletek hozzáférhetővé tétele.
- 29 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a bírósági határozatok nyilvánossága, valamint a személyes adatok és az üzleti titok védelméhez való jog összeegyeztetése során a bíróságnak az egyes ügyek körülményeitől függően kell megkeresnie a megfelelő egyensúlyt, figyelembe véve a nyilvánosság azon jogát is, hogy az EUMSZ 15. cikkben foglalt elveknek megfelelően hozzáférhessen a bírósági határozatokhoz (lásd ebben az értelemben: 2020. október 5-i Broughton kontra Eurojust ítélet, T-87/19, nem tették közzé, EU:T:2020:464, 49. pont).
- 30 Először is, ebben az ügyben a jelen ítéletben nem szerepelnek a felperes által korábban és jelenleg alkalmazott személyek nevei, a keresetlevélben vagy a melléletekben feltüntetett harmadik személyek nevei és egyéb olyan információk, amelyek lehetővé tennék valamely személy nyilvánosság általi azonosíthatóságát.

- 31 Továbbá, az OLAF jelentésére vonatkozó kérelem okafogott, mivel annak benyújtására nem került sor.
- 32 Végül, ami a munkaszerződés tartalmára, a fellebbező szervezeti felépítésére, igazgatási gyakorlatára és munkáltatóként tanúsított magatartására vonatkozó információkat illeti, a jelen ítéletben csak azok szerepelnek, amelyek kihagyása akadályozhatja az ítéletek nyilvánosság általi hozzáférhetőségét és megértését.
- 33 Másodsorban meg kell állapítani, hogy a jelen ítéletben szereplő információkat a 2021. október 5-én tartott nyilvános tárgyaláson előterjesztették és megtárgyalták, vagy azok kihagyása tekintetében nem terjesztettek elő elégséges igazolást, így nem áll fenn jogszerű indok arra, hogy a felperes kérelemének helyt kelljen adni (lásd ebben az értelemben: 2017. július 21-i Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo kontra Bizottság végzés, T-130/17 R, EU:T:2017:541, 62. pont; 2017. július 21-i PGNiG Supply & Trading kontra Bizottság végzés, T-849/16 R, EU:T:2017:544, 57. pont).

B. Az EUMSZ 272. cikk alapján benyújtott keresetről

1. A szerződéses követelés fenn nem állásának és a személyzeti költségek elszámolhatóságának megállapítására irányuló kérelemről, valamint a megfizetett összegek visszatérítése iránti kérelemről

- 34 Az EUMSZ 272. cikk alapján elsődlegesen benyújtott keresetében megfogalmazott kereseti kérelmeinek alátámasztása érdekében a felperes négy jogalapra hivatkozik, amelyek a szóban forgó támogatási megállapodások, a belga jog, a lengyel munkajog és a bizalomvédelem elvének megsértésén alapulnak.

a) A szóban forgó támogatási megállapodások rendelkezéseinek megsértésére alapított első jogalapról

- 35 A felperes első jogalapjának alátámasztására három kifogást hoz fel.

1) A szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikke (1) és (6) bekezdésének a pénzeszközök és az átalány-kártérítés egyoldalú visszatéríttetése miatti megsértésére alapított első kifogásról

- 36 Első kifogásával a felperes a Bizottság által végrehajtott visszatéríttetés, illetve az átalány-kártérítés előírásának jogszerűségét vitatja az e hatáskört szabályozó szerződéses rendelkezésekre tekintettel.
- 37 A felperes ugyanis úgy ítéli meg, hogy bár a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (6) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy olyan intézkedéseket fogadjon el, mint a beszédési megbízások kibocsátása vagy a szankciók kiszabása, e jogkört az említett megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett vizsgálat megállapításai alapján kell gyakorolnia.

- 38 Márpedig egyrészt a Bizottság anélkül követte meg a felperestől kifizetést, hogy az EUWB és az ACROPOLIS támogatási megállapodásokkal kapcsolatos vizsgálat megállapításaira támaszkodott volna, a C2POWER támogatási megállapodást illetően pedig a vizsgálat következtetéseivel ellentétesen járt el, amelyeket egyébként ő maga is aláírt.
- 39 Másrészt a Bizottság az OLAF vizsgálati jelentésére támaszkodott, amely nem minősül a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett pénzügyi vizsgálatnak. E tekintetben a felperes azt állítja, hogy bár a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (8) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatása céljából az OLAF-hoz forduljon, e rendelkezés mindazonáltal nem jogosítja fel a Bizottságot arra, hogy eltérjen az említett megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (6) bekezdésében foglalt rendelkezésektől.
- 40 Következésképpen a felperes arra a következtetésre jut, hogy az alkalmazandó szerződéses rendelkezések nem tették volna lehetővé a Bizottság számára, hogy úgy járjon el, ahogyan a pénzeszközök és átalány-kártérítés egyoldalú behajtásával eljár, ahelyett hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság előtt fizetés iránti kérelmet nyújtott volna be, és csak a tények vitatására szorítkozott anélkül, hogy ezt alátámasztó bizonyítékokat terjesztett volna elő.
- 41 A felperes továbbá arra hivatkozik, hogy a Bizottság állításaival ellentétben sem az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2002. L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; a továbbiakban: költségvetési rendelet), sem pedig önmagában az EUMSZ 317. cikk nem biztosít számára olyan önálló szerződéses hatáskört, hogy a szóban forgó támogatási megállapodásoknak megfelelően végleges vizsgálati jelentés hiányában vagy egy ilyen jelentés megállapításaival ellentétesen kérhesse a visszatérítést.
- 42 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 43 Először is, a szóban forgó támogatási megállapodások II. mellékletének „Ellenőrzések és szankciók” című 3. szakasza tartalmazza a „Pénzügyi vizsgálatok és ellenőrzések” című II.22. cikket, amely egyrészt vizsgálati eljárásokat, másrészt ellenőrzési eljárásokat ír elő.
- 44 A vizsgálati eljárásokat illetően a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a projekt végrehajtásának bármely időpontjában és a projekt befejezését követő öt éven belül a Bizottság pénzügyi vizsgálatokat végezhet akár külső könyvvizsgálók, akár magának a Bizottságnak a szolgálatai által, az OLAF-ot is beleértve”. E cikk azt is kimondja, hogy „[a] vizsgálati eljárást a Bizottság által küldött levél kézhezvételének időpontjától kell megkezdettnek tekinteni”, és „[e]zek a vizsgálatok, a támogatási megállapodás megfelelő végrehajtására vonatkozó pénzügyi, rendszerszintű és egyéb szempontokra (mint például a számviteli és igazgatási elvek) irányulhatnak”, illetve „[e]zeket a vizsgálatokat bizalmas alapon végzik”.
- 45 A szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (6) bekezdése azt is előírja, hogy „[a] vizsgálat megállapításai alapján a Bizottság megtesz minden megfelelő, általa szükségesnek ítélt intézkedést, az általa teljesített kifizetések egészére vagy egy részére vonatkozó beszédési megbízások előírását, valamint minden alkalmazható szankció kiszabását is beleértve”.

- 46 A vizsgálati eljárásokat illetően a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (8) bekezdése a vizsgálati intézkedések elfogadásának lehetőségét illetően úgy rendelkezik, hogy „[e]zenkívül” a Bizottság „helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat [az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet, az [OLAF] által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, [valamint] az [OLAF] által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet értelmében.
- 47 A fentiekből következik, hogy a szóban forgó támogatási megállapodásokban előírt ellenőrzési eljárások a feleket kötő szerződéses jogviszony keretébe tartozó intézkedések, amelyek önálló módon kapcsolódnak a könyvvizsgálati eljárásokhoz.
- 48 Másodsorban, annak érdekében, hogy lehetővé váljon a szóban forgó támogatási megállapodások II. mellékletének II.22. cikkében említett eljárások lefolytatása, az említett melléklet II.3. cikkének g) pontja előírja, hogy „minden kedvezményezettnek [...] közvetlenül a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania – a[z OLAF-ot] és a Számvevőszéket is ideértve – az ellenőrzésekkel és a vizsgálatokkal kapcsolatos minden szükséges információt.
- 49 Az OLAF 2014. szeptember 15-i levele, amelyben a felperest bizonyos dokumentumok benyújtására szólította fel (lásd a fenti 9. pontot), éppen ezt a célkitűzést követi, és az ellenőrzési intézkedést a szóban forgó támogatási megállapodások II.3. cikkének g) pontja alapján igazolja.
- 50 Az OLAF által lefolytatott eljárás ennek megfelelően a felek által létrehozott szerződéses keretbe illeszkedik.
- 51 Harmadsorban, fontos tény, hogy a dokumentumok benyújtására irányuló 2014. szeptember 15-i felhívás nem a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (3) bekezdésén alapul. Ez utóbbi a következőket írja elő:
- „A kedvezményezettek a projekt befejezését követő legfeljebb öt évig megőrzik a támogatási megállapodással kapcsolatos valamennyi dokumentum eredeti vagy – kivételes esetben – megfelelően hitelesített másolatait, az elektronikus másolatokat is ideértve. Ezeket felszólításra a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani, a támogatási megállapodás keretében végzett minden vizsgálat során.”
- 52 Ha az e rendelkezésen alapuló felszólítás ugyanazon eredmény elérését teszi lehetővé, mint a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének g) pontja alapján megfogalmazott felszólítás, az említett melléklet II.22. cikkének (3) bekezdését csak a vizsgálati eljárások keretében kell alkalmazni, az ellenőrzési eljárásokban azonban nem. Egyébiránt ugyanezt az érvelést kell alkalmazni a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikke (3) bekezdése, illetve az említett melléklet II.22. cikke (8) bekezdése hatályának meghatározására is.
- 53 Következésképpen az OLAF által a jelen ügyben lefolytatott eljárás a szóban forgó támogatási megállapodások rendelkezéseiben előírt ellenőrzési eljárások közé tartozik.
- 54 Negyedsorban, a jelen ügyben lefolytatott ellenőrzési eljárás keretében a Bizottság a felperes által elkövetett, bizonyos költségek el nem számolhatóságához vezető szabálytalanságokat tárt fel.

- 55 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.21. cikke (1) bekezdésének második albekezdése előírja, hogy „[a]mennyiben a kedvezményezett által a[z Unió] részére fizetendő összeget a [PC7] jogcímén kötött támogatási megállapodás felmondását vagy teljesítését követően vissza kell téríttetni, a Bizottság beszédesi utalvány kibocsátásával követeli a fizetendő összeg visszatérítését a kedvezményezettrel szemben”.
- 56 E rendelkezésnek megfelelően – amelyen a megtámadott határozat kifejezetten alapul – a Bizottság jogosult volt arra, hogy levonja a következtetéseket az ellenőrzési eljárás kimeneteléből, és a felperest a fizetendő összegek visszatérítésére szólítsa fel.
- 57 Ily módon, a felperes állításaival ellentétben, amelyek szerint egyrészt a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (8) bekezdése nem jogosítja fel a Bizottságot arra, hogy eltérjen az említett melléklet II.22. cikkének (6) bekezdésétől, másrészt pedig a Bizottság nem hagyhat figyelmen kívül könyvvizsgálói zárójelentést a szóban forgó támogatási szerződések értelmében, a jelen ügyben követett eljárás független a felperes által említett vizsgálati eljárástól.
- 58 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a szóban forgó támogatási megállapodások 9. cikkének (1) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy e megállapodásokat „az [...] általános költségvetésre és az annak végrehajtására vonatkozó [...] költségvetési rendelet szabályozza”.
- 59 Márpedig a költségvetési rendelet 119. cikke ekképp rendelkezik:
- „(1) A támogatás összege nem válik véglegessé mindaddig, amíg az intézmény jóvá nem hagyta a zárójelentést és -számlákat, az intézmény által ezt követően végzett ellenőrzés sérelme nélkül.
- (2) Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget jogi vagy szerződéses kötelezettségeinek, úgy a támogatást a végrehajtási szabályokban előírt esetekben felfüggesztik, csökkentik vagy megszüntetik, miután a kedvezményezett lehetőséget kapott észrevételei megtételére.”
- 60 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a költségvetési rendelet 119. cikkének a tényállás megvalósulása idején hatályos változata nem ír elő különös és egyedi eljárási követelményt azt illetően, hogy milyen módon kell azonosítani a szabálytalanságokat a zárójelentések és -számlák elfogadását követően indított ellenőrzési eljárások keretében.
- 61 Továbbá, e rendelkezés végrehajtásának a tényállás idején hatályos részletes szabályai sem tartalmaznak további követelményt e tekintetben. A költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL 2002. L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.) 183. cikke első bekezdésének a) pontja és második bekezdése ugyanis feljogosítja az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselőt többek között arra, hogy az engedélyezett munkaprogram helytelen végrehajtása esetén a kedvezményezettől megfelelő mértékű visszatérítést követeljen.
- 62 Végül, a felperes egy, a tárgyaláson feltett kérdésre válaszolva elismerte, hogy a költségvetési rendelet 119. cikke – valamely szabálytalanság azonosításának fenntartása mellett – alkalmazható a szerződéses keretre.
- 63 Következésképpen a fentiekből az következik, hogy nem róható fel a Bizottságnak, hogy nem tartotta tiszteletben a jelen ügyben lefolytatott ellenőrzési eljárás keretében megkövetelt eljárási követelményeket.

- 64 Ötödsorban, nem vitatott, hogy a felperes által a 2018. október 26-i levelében tett észrevételeket követően a Bizottság csökkentette az általa követelt összegek nagyságát. Márpedig a felperes az OLAF jelentésében szereplő azon végkövetkeztetések vitatása érdekében, amelyeken a Bizottság állításai alapulnak, többek között a vizsgálati zárójelentésre támaszkodott. Következésképpen a Bizottság a beszédési utalványok kiállítása érdekében mind a vizsgálati eljárásból, mind pedig az ellenőrzési eljárásból eredő megállapításokat figyelembe vette. E tekintetben a Bizottság a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (6) bekezdésében és II.21. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében számára elismert hatáskör keretében járt el, ami a megtámadott határozatban tükröződik.
- 65 Következésképpen a Bizottság által annak érdekében folytatott eljárás, hogy az általa fizetendőnek ítélt összegek visszatérítését követelje, nem sérti a szerződéses rendelkezéseket. Az első kifogást tehát el kell utasítani.
- 2) A második, a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.14. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának a tényleges költségeknek megfelelő kifizetés iránti felszólítás ténye okán történt megsértésére alapított kifogásról*
- 66 Második kifogása keretében a felperes azt állítja, hogy a Bizottság köteles lett volna elismerni a szóban forgó alkalmazott személyzeti költségeinek valóságát, mivel a végleges könyvvizsgálói jelentés kifejezetten megerősítette azok hitelességét, amely következtetést 2014. április 22-i levelében a Bizottság elfogadott.
- 67 A felperes ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bizottság azzal, hogy úgy nem vette figyelembe a könyvvizsgálók következtetéseit, hogy egyébként ezt a lehetőséget alátámasztó bizonyítékkal szolgált volna, és magyarázatot sem adott az OLAF következtetéseinek relevanciáját illetően, jöllehet azok egy részét figyelmen kívül hagyta, megsértette a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.14. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontját, és így ténybeli tévedést követett el.
- 68 A felperes hozzáteszi, hogy a Bizottságnak egy támogatás kedvezményezettje által viselt költségek elszámolhatóságára vonatkozó bizonyítási teher megosztásával és a támogatás visszafizettetésére vonatkozó képességével kapcsolatos álláspontja nem releváns. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben, mivel a vitatott költségek valóságát megerősítő végleges könyvvizsgálói jelentést elfogadták, az e jelentés hibás jellegére és bizonyos személyzeti költségek el nem számolhatóságára vonatkozó bizonyítási teher a Bizottságra hárul.
- 69 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 70 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a felperes első jogalapjának második kifogása keretében előadott érvelésének lényege, hogy a felperes azt rója fel a Bizottságnak, hogy megsértette a szerződéses rendelkezéseket, mivel nem tartotta tiszteletben a végleges könyvvizsgálói jelentés állítólagosan kötelező jellegét.
- 71 Márpedig, egyfelől, ilyen, a könyvvizsgálatoknak tulajdonított érték nem tűnik ki a szóban forgó támogatási megállapodások rendelkezéseiből. Épp ellenkezőleg, bizonyító erejük ideiglenes jellegét a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (1) bekezdése rögzíti, amely rendelkezés elismeri, hogy új ellenőrzések folytathatók le az érintett projekt befejezését követő öt éven belül. Hasonlóképpen, a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (8) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy vizsgálatokat

kezdjen a[z OLAF] által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 1999. L 13., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 91. o.) értelmében, amelyet hatályon kívül helyezett a[z OLAF] által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az [1073/1999 rendelet] és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 1999. L 136., 1. o.).

- 72 Másfelől, amint az a fenti 58–62. pontban kifejtett megfontolásokból kitűnik, a megtámadott határozat a költségvetési rendelet 119. cikkének keretébe illeszkedik, amelynek (1) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy a végleges jelentéseknek és számláknak az intézmény általi elfogadása az „ezt követően végzett ellenőrzés sérelme nélkül” történik.
- 73 Ily módon a végleges könyvvizsgálói jelentés még a Bizottság általi jóváhagyást követően sem tekinthető kötelezőnek és változtathatatatlannak. El kell tehát utasítani a felperes azon érvét, miszerint a Bizottság – hacsak nem követett el olyan ténybeli tévedést, amely a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.14. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának megsértésének minősül – köteles lett volna elismerni a szóban forgó alkalmazott személyzeti költségeinek valóságát azért, mert a vizsgálat, amelynek következtetéseit a Bizottság jóváhagyta, korábban már elismerte azok valós jellegét.
- 74 Ugyanezen okokból nem releváns a felperes azon érve, amely szerint a Bizottság nem bizonyította a végleges könyvvizsgálói jelentés téves jellegét. A fenti 72. pontban kifejtett megfontolásokból ugyanis az tűnik ki, hogy a jelen ügy szerződéses rendelkezéseire tekintettel a Bizottságot nem kötik a pénzügyi vizsgálat megállapításai, amennyiben az ezen vizsgálatot követő ellenőrzés megkérdőjelezi annak eredményeit.
- 75 A fentiekre tekintettel a második kifogást el kell utasítani.

3) A harmadik kifogásról, amely egyrészt azon alapul, hogy a Bizottság megsértette a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontját azzal, hogy az összeférhetlenség kockázatát állapította meg családi kapcsolatok fennállása miatt, másrészt pedig azon, hogy a Bizottság a családi helyzeten alapuló hátrányos megkülönböztetéssel megsértette az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. és 9. cikkét

- 76 Mindenekelőtt a felperes úgy véli, hogy a Bizottság nem következtethetett volna szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontja értelmében vett összeférhetlenség kockázatának fennállására, ami azon okból vonta maga után a szóban forgó alkalmazott által teljesített munkaórák számára vonatkozó kimutatások megbízhatóságának megkérdőjelezését, hogy a házastársa hozzáfért az említett kimutatásokhoz.
- 77 E tekintetben a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság – annak ellenére, hogy ezt tudomására hozta – nem vette figyelembe egyrészt azt az ellenőrzést, amelyet mind a szóban forgó alkalmazott, mind pedig házastársa felett közvetlen feletteseik gyakoroltak, akik a szóban forgó alkalmazott munkájának ténylegességét ellenőrizték, másrészt pedig azt, hogy a házastársak között nem volt funkcionális, alá- vagy fölérendeltségi, illetve szervezeti viszony. E tekintetben a felperes hangsúlyozza, hogy a Bizottság ténybeli tévedést követ el, amikor azt feltételezi, hogy a szóban forgó munkavállaló házastársának érintettsége jelentős volt, miközben valójában az e munkavállaló munkaórajegyzékeihez a házastársa általi hozzáférés lényegében adminisztratív jellegű volt, és ez utóbbi semmiféle hatáskörrel nem rendelkezett e dokumentumok módosítása tekintetében. Egyébiránt a felperes rámutat, hogy a könyvvizsgálók ellenőrizték és jóváhagyták a

munkaidő-nyilvántartási rendszert. Ezenkívül a felperes azt állítja, hogy nem állt fenn az összeférhetlenség kockázata, amint azt a házastársak felettesei által a munkaórajegyzékek tekintetében elkövetett esetleges csalásokkal kapcsolatban azonosított érintettség hiánya is mutatja.

- 78 Ezt követően a felperes előadja, hogy nincs olyan jogi előírás, amely megkövetelné, hogy a házastársakat ugyanazon a munkahelyen szigorúan elkülönítsék. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben bevezetett intézkedések (kettős autonóm felügyelet, különböző osztályokon történő foglalkoztatás) kevésbé invazív módszert jelentenek azon munkaórajegyzékek hitelességének biztosítására, amelyekhez a szóban forgó alkalmazott felesége igazgatási feladatai okán hozzáfért.
- 79 Végül a felperes úgy véli, hogy a Bizottság álláspontja a családi állapot alapján történő hátrányos megkülönböztetésnek minősül, amely ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 7. és 9. cikkével, mivel a házastársakat kizárólag az e minőség alapján terhelő külön munkavégzési kötelezettség a tisztességüket kétségbe vonó valós indok hiányában a munkavégzéssel kapcsolatos egyenlőtlen bánásmódnak és/vagy hátrányos megkülönböztetésnek minősül. E tekintetben a felperes vitatja a Bizottság azon álláspontját, amelynek lényege a szóban forgó alkalmazott házastársa feladatainak az összeférhetlenség elkerülése érdekében történő átszervezése, mivel az ilyen intézkedés a családi állapoton alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül.
- 80 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 81 A szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontja úgy rendelkezik, hogy minden kedvezményezettnek meg kell tennie az ahhoz szükséges minden óvintézkedést, hogy el lehessen kerülni a gazdasági érdekekhez, a politikai vagy nemzeti hovatartozáshoz, a családi vagy érzelmi kapcsolatokhoz, illetve bármely más olyan érdekhez kapcsolódó összeférhetlenség kockázatának elkerülése érdekében, amely veszélyeztetheti a projekt pártatlan és objektív végrehajtását.
- 82 Ennek megfelelően előzetesen meg kell állapítani, hogy a Bizottság állításával ellentétben a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontjából nem tűnik ki, hogy a gazdasági, érzelmi vagy családi kapcsolatok fennállása lehetővé teszi annak vélelmezését, hogy olyan összeférhetlenség kockázata áll fenn, amely veszélyeztetheti a projekt pártatlan és objektív végrehajtását.
- 83 Az a vélelem ugyanis, amely a gazdasági, érzelmi vagy családi kapcsolatok jelenlétéből eredhet, az összeférhetlenség kockázatának fennállására korlátozódik. Ily módon a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikke n) pontjának megfogalmazásából ilyen kockázat fennállására vonatkozó megdönthető vélelem következik, amennyiben többek között a családi vagy érzelmi kapcsolatban álló személyek valamilyen módon ugyanazon projektben vesznek részt. A jelen ügyben a szóban forgó munkavállalót a feleségéhez kötő házassági viszonyból e vélelem alkalmazását vonja maga után.
- 84 Következésképpen, jöllehet a Bizottság hivatkozhat e vélelemre, rá hárul minden olyan bizonyíték előterjesztése, amely azt támasztja alá, hogy az érintett projekt pártatlan és objektív végrehajtása veszélybe kerülhet.

- 85 Ennek megfelelően először is a felperes által előterjesztett, az összeférhetetlenség kockázatának fennállására vonatkozó vélelem megdöntésére irányuló bizonyítékokat kell megvizsgálni, mivel az érzelmi és családi kapcsolatok fennállására vonatkozó feltétel teljesülését nem vitatták.
- 86 E tekintetben a felperesnek a hierarchikus viszony és a szervezeti kapcsolat hiányára alapított érvei nem alkalmasak arra, hogy kizárják az összeférhetetlenség kockázatát, mivel a jelen ügy összefüggésében, amelyben a szóban forgó alkalmazott házastársa hagyta jóvá ez utóbbi munkaórajegyzékeit, a családi állapot általi befolyás nem zárható ki pusztán azon okból, hogy a munkakörnyezetben nem áll fenn adminisztratív jellegű alárendeltségi viszony.
- 87 Következésképpen a jelen ügyben fennálló helyzet valóban a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontja értelmében vett összeférhetetlenségi kockázatnak minősül.
- 88 Ezért, és másodsorban a Bizottság által annak alátámasztására vonatkozóan előterjesztett bizonyítékokat kell megvizsgálni, hogy veszélybe kerülhet az érintett projekt pártatlan és objektív végrehajtása.
- 89 E tekintetben, ami a szóban forgó munkavállaló felesége által a felperesnél végzett tevékenységek jellegét illeti, az iratokból az tűnik ki, hogy a felperes a tényállás megvalósulása idején a felperes alkalmazásában állt pénzügyi szolgálatában, és a „PC7 projektek irányítója” minőségével rendelkezett, amelyet „a PC7 támogatásokkal megbízott vezető adminisztratív alkalmazottnak” is minősítenek. E beosztása okán – amint azt a felperes is elismeri – „a felperes alapszabálya szerint betekinthezett házastársa munkaórajegyzékeihez, amelyeket a PC7 támogatások céljából kerültek benyújtásra, és azokat 2012 novemberéig írta alá”.
- 90 Márpedig először is, ami a szóban forgó munkavállaló házastársára az ezen előbbi munkaórajegyzékének tekintettel háruló felelősséget illeti, meg kell állapítani, hogy bár a felperes azt állítja, hogy a szóban forgó alkalmazott házastársa irodai munkát végzett, és többek között a PC7 támogatásához kapcsolódó dokumentáció összegyűjtéséért és fenntartásáért volt felelős, a szóban forgó alkalmazottnak a felperes által a keresetlevél A.16. mellékletében benyújtott munkaórajegyzékeiből egyértelműen kitűnik, hogy felesége hagyta jóvá azok tartalmát, mivel e dokumentumokon a szóban forgó alkalmazott feleségének aláírása mellett szerepel a „jóváhagyva” (approved) kifejezés.
- 91 Másodsorban, ami a felperes azon állítását illeti, miszerint a szóban forgó alkalmazott házastársa nem tudta módosítani a hivatalos dokumentációt, az ilyen állítás még valószínűbbé teszi az érintett projekt megfelelő végrehajtásának veszélyeztetését, mivel – amint az a fenti 90. pontban bizonyításra került –, míg a felesége hagyta jóvá férje munkaórajegyzékeit, ez utóbbiak pontatlansága esetén még lehetősége sem lett volna azok módosítására.
- 92 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy az érintett projekt megfelelő végrehajtása veszélybe kerülhetett volna.
- 93 E következtetést a felperes azon állítása sem kérdőjelezi meg, miszerint a szóban forgó alkalmazott feleségének tevékenységét felettesei kettős ellenőrzés alá vonták. Ugyanis az azon lehetséges bizonyítására irányuló elemeket, hogy fennáll az érintett projekt megfelelő végrehajtásának veszélye, azon tényre tekintettel kell értékelni, hogy a felperesnek nem sikerült megcáfolnia az összeférhetetlenség kockázatához vezető helyzet fennállását (lásd a fenti 87. pontot). Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy a felperes állításaival ellentétben valóban funkcionális

kapcsolat áll fenn a szóban forgó alkalmazott és felesége között. Az a tény, hogy ez utóbbi feladata az, hogy a férje munkaórajegyzékeit azok módosításának lehetősége nélkül hagyja jóvá, jöllehet minden kétség nélkül „ellenőrként” (supervisor) szerepel e jegyzékeken, elegendő annak megállapításához, hogy a felperes által bevezetett ellenőrzési rendszer nem felel meg annak a rá háruló követelménynek, miszerint meg kell hoznia minden ahhoz szükséges óvintézkedést, hogy el lehessen kerülni az összeférhetlenség bármely olyan kockázatát a családi vagy érzelmi kapcsolatok síkján, amelyek a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontja értelmében veszélyeztethetik az érintett projekt pártatlan és objektív végrehajtását.

- 94 Következésképpen a Bizottság nem sértette meg a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontját, amikor úgy ítélte meg, hogy a felperes nem tett meg minden ahhoz szükséges óvintézkedést, hogy a családi és érzelmi kapcsolatok terén elkerülje az összeférhetlenség minden olyan kockázatát, amely veszélyeztetheti az érintett projekt pártatlan és objektív végrehajtását.
- 95 Egyébiránt, először is, ami a felperes arra vonatkozó állításait illeti, hogy a munkaidő nyilvántartásának rendszerét a könyvvizsgálók a szóban forgó alkalmazott és felesége jelenlétében hagyták jóvá, a fenti 73. és 74. pontban kifejtett, a végleges könyvvizsgálói jelentésben szereplő értékelések értékére vonatkozó következtetésekre kell utalni.
- 96 Ezt követően, ami a felperesnek az összeférhetlenség kockázatára vonatkozó konkrét bizonyítékok hiányával kapcsolatos kifogásait illeti, elegendő arra emlékeztetni, hogy magának a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikke n) pontjának szövege nem követeli meg, hogy ezen összeférhetlenség bizonyított módon gyakoroljon hatást a megállapodások teljesítésére vagy azok költségeire.
- 97 Végül, ami azt az állítást illeti, miszerint a Bizottság álláspontja a családi állapoton alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül, amely ellentétes a Charta 7. és 9. cikkével, meg kell állapítani, hogy az állítólagos jogsértés nem a szerződéses rendelkezések helytelen végrehajtására vonatkozik.
- 98 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék már kimondta, hogy a Charta, amely az elsődleges jog részét képezi, 51. cikkének (1) bekezdésében kivétel nélkül előírja, hogy rendelkezéseinek „címzettjei – a szubszidiaritás elvének megfelelő figyelembevételével – az Unió intézményei, szervei és hivatalai”, és az alapvető jogok célja az Unió intézményeire ruházott hatáskörök gyakorlásának a szabályozása, beleértve a szerződéses keretbe tartozó hatásköröket is (2018. május 3-i Sigma Orionis kontra Bizottság ítélet, T-48/16, EU:T:2018:245, 101. és 102. pont; 2018. május 3-i Sigma Orionis kontra REA ítélet, T-47/16, nem tették közzé, EU:T:2018:247, 79. és 80. pont; lásd szintén analógia útján: 2020. május 13-i Talanton kontra Bizottság ítélet, T-195/18, nem tették közzé, EU:T:2020:194, 73. pont).
- 99 Hasonlóképpen, amikor az Unió intézményei, szervei, hivatalai vagy ügynökségei szerződést teljesítenek, továbbra is terhelik őket a Chartából és az uniós jog általános elveiből eredő kötelezettségek (lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i ADR Center kontra Bizottság ítélet, C-584/17 P, EU:C:2020:576, 86. pont). A Bíróság azt is hangsúlyozta, hogy ha a felek szerződésükben választottbírói kikötés útján úgy döntenek, hogy az e szerződéssel kapcsolatos jogviták elbírálására vonatkozó hatáskört az uniós bíróságra ruházzák, az említett bíróság az

említett szerződésben kikötött alkalmazandó jogtól függetlenül hatáskörrel rendelkezik a Charta és az uniós jog általános elvei esetleges megsértésének vizsgálatára (2020. július 16-i Inclusion Alliance for Europe kontra Bizottság ítélet, C-378/16 P, EU:C:2020:575, 81. pont).

- 100 Márpedig a jelen ügyben a családi vagy érzelmi kötődések tényéből eredő összeférhetlenség elkerülésének követelménye a pártatlanság és objektivitás követelményének súlyos és nyilvánvaló megsértésének megakadályozására irányul (lásd ebben az értelemben: 2006. április 6-i Camós Grau kontra Bizottság ítélet, T-309/03, EU:T:2006:110, 141. pont), amely elsősorban valamely, az Unió által támogatott projekt megvalósításán dolgozó kutatók munkaórajegyzékének jóváhagyásáért felelős személyre hárul. Következésképpen, még azt feltételezve is, hogy valamely, az összeférhetlenség hiányának biztosítására irányuló olyan szabály, mint amelyről a jelen ügyben szó van, sértheti a Charta 7. és 9. cikkében védett jogokat, e jogok tartalma nem sérülne, hanem legfeljebb azok gyakorlása kerülne korlátozásra. Márpedig a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében az arányosság elvére figyelemmel a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlásának korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.
- 101 A jelen ügyben ez a helyzet. Ebben az esetben ugyanis, ami először is az Unió által elismert általános érdekű célkitűzés fennállását illeti, az ilyen korlátozás célja a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak az EUMSZ 317. cikkben rögzített elve tiszteletben tartásának biztosítása. Ezt követően, e korlátozás szükséges, tekintettel arra, hogy a Bizottság, mivel nem közvetlen tanúja a feladatok valamely támogatás kedvezményezettje általi teljesítésének, az e kedvezményezett által bejelentett személyzeti költségek pontosságának ellenőrzéséhez nem rendelkezik más eszközökkel, mint amelyeknek – többek között – a hiteles munkaórajegyzékek benyújtásából kell következniük (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 8-i Amitié kontra Bizottság ítélet, T-234/12, nem tették közzé, EU:T:2015:601, 210. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Végül e korlátozás nem aránytalan, mivel egyrészt nem érinti a Charta 7. és 9. cikke által védett jogok tartalmát, amint az a fenti 100. pontban kiemelésre került, másrészt pedig, amint arra a Bizottság rámutat, a családi vagy érzelmi kapcsolatokból eredő összeférhetlenség elkerülésének követelménye minimális szervezeti kiigazításokkal teljesülhetne. Következésképpen el kell utasítani a felperes hátrányos megkülönböztetés fennállására vonatkozó állításait, mivel azok egyrészt a Charta 7. és 9. cikke megsértésén alapulnak, másrészt pedig az ilyen jogsértés – feltéve, hogy az összeférhetlenségre vonatkozó szabály vitatott alkalmazására tekintettel egyáltalán lehetséges – nem nyert bizonyítást.
- 102 A fentiekre tekintettel a harmadik kifogást, következésképpen az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

b) A második, a belga jog megsértésére alapított jogalapról

- 103 Előljáróban a felperes emlékeztet arra, hogy a szóban forgó támogatási megállapodások a belga jogra való utalást tartalmazzak.
- 104 Ezért a felperes a belga polgári jogra támaszkodva a második jogalapjának alátámasztása érdekében három kifogásra hivatkozik.
- 105 Először is a felperes úgy véli, hogy a Bizottság álláspontja a jelen ügyben azt feltételezi, hogy rosszhiszemű magatartást tanúsított, amely vélelem arra készítette a Bizottságot, hogy egyoldalúan, anélkül jelentse ki a szerződés megsértését, hogy azt a végleges könyvvizsgálói

jelentés megállapította volna, és a C2POWER támogatási megállapodást illetően az ellenőrzés következtetéseivel ellentétesen járt el. Következésképpen a Bizottság megsértette a szerződések jóhiszemű teljesítésének a belga polgári törvénykönyv 1134. és 1135. cikkében kimondott elvét.

- 106 Ezt követően a felperes azt rója fel a Bizottságnak, hogy a szóban forgó alkalmazott személyzeti költségeinek visszatérítésére irányuló felszólítását az OLAF által a szerződéses kereten kívül készített vizsgálati jelentésre alapította, amelynek bizonyító ereje kétséges. A Bizottság ugyanis maga döntött úgy, hogy nem követi az említett jelentés valamennyi következtetését, és nem fejtette ki azokat az okokat, amelyek nemcsak arra vezették, hogy egyébként anélkül térjen el a végleges könyvvizsgálói jelentés megállapításaitól, hogy bizonyította volna, hogy a felperes vétkes magatartást tanúsított volna, hanem arra is, hogy végül nem vette figyelembe a „jelentősen túlzottnak” tekintett költségeket, vagyis azokat, amelyek meghaladnak egy olyan küszöböt, amelynek rögzítése kívül esik a szóban forgó támogatási megállapodások rendelkezésein. Következésképpen a Bizottság megsértette a belga polgári törvénykönyv 1315. cikkében előírt, a bizonyítási teherre vonatkozó szabályt, amelynek értelmében arra hárul a bizonyítási teher, aki valamely kötelezettség teljesítését követeli.
- 107 Végül a felperes úgy véli, hogy megfizette a Bizottság által követelt kifizetéseket, noha ez utóbbi nem érvényesíthette volna követelését. Következésképpen a Bizottság megsértette a belga polgári törvénykönyv 1235., 1376. és 1377. cikkét azzal, hogy nem térítette vissza a részére kifizetett és adósság hiányában jogosulatlanul felvett összegeket.
- 108 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 109 A második jogalap első két kifogását együtt kell vizsgálni.
- 110 Először is, egyfelől meg kell állapítani, hogy a felperes állításaival ellentétben a Bizottság visszatérítés iránti felszólítása – amint az a fenti 65. pontban megállapításra került – nem egy szerződéses kereten kívül készített vizsgálati jelentésen alapul. Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy az is megállapításra került, hogy a Bizottságot nem kötik a végleges könyvvizsgálói jelentés megállapításai (lásd a fenti 73. és 74. pontot).
- 111 Másodsorban a Bizottság visszatérítés iránti felszólításának alapját képező kérdést kell megvizsgálni annak meghatározása érdekében, hogy a Bizottság megsértette-e a jóhiszemű szerződések teljesítésének elvét, amikor a felperes rosszhiszeműségét vélelmezte, illetve a bizonyítási teherre vonatkozó szabályt azzal, hogy nem terjesztette elő az e felszólítás alátámasztására szolgáló bizonyítékokat.
- 112 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy egy általánosan elfogadott jogelv szerint minden bíróság a saját eljárási szabályait alkalmazza, a hatáskörre vonatkozó szabályokat is beleértve (lásd ebben az értelemben: 1992. április 8-i Bizottság kontra Feilhauer ítélet, C-209/90, EU:C:1992:172, 13. pont). A bizonyítékok terhének, elfogadhatóságának, értékének és bizonyító erejének szabályozására irányuló szabályokra azonban nem vonatkozik ezen elv, mivel azok nem eljárásjogi hanem anyagi jogi jellegűek abban az értelemben, hogy az alanyi jogok fennállásának feltételeit, terjedelmét és megszűnésének okait határozzák meg. Az alkalmazandó jognak az ellenőrzött megállapodásokban történő megválasztása tehát a bizonyítási szabályokra is kiterjed (2015. szeptember 8-i Amatié kontra Bizottság ítélet, T-234/12, nem tették közzé, EU:T:2015:601, 115. pont).

- 113 Ennek megfelelően a jelen ügyben egy támogatás kedvezményezettje részéről felmerült költségek elszámolható jellegére vonatkozó bizonyítási teher megoszlását a belga polgári törvénykönyv 1315. cikke szabályozza, amely kimondja, hogy annak, aki valamely kötelezettség teljesítését követeli, azt bizonyítani kell, és fordítva, annak, aki úgy véli, hogy mentesült a kötelelem alól, igazolnia kell a kifizetést vagy azt a tényt, amely a kötelezettségének megszűnését eredményezte.
- 114 Másodsorban, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 272. cikk értelmében vett választottbírói kikötést tartalmazó szerződés keretében az uniós pénzügyi hozzájárulás érdekében a Bizottságnak költségeket bejelentő fél feladata annak bizonyítása, hogy az említett költségek megfelelnek a támogatási megállapodások pénzügyi feltételeinek (lásd ebben az értelemben: 2017. január 25-i, ANKO kontra Bizottság ítélet, T-771/14, nem tették közzé, EU:T:2017:27, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 115 Harmadsorban, amint az a fenti 101. pontban megállapításra került, a Bizottság, mivel nem közvetlen tanúja a feladatok valamely támogatás kedvezményezettje általi teljesítésének, az e kedvezményezett által bejelentett személyzeti költségek pontosságának ellenőrzéséhez nem rendelkezik más eszközökkel, mint amelyeknek – többek között – a hiteles munkaórajegyzékek benyújtásából kell következniük (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 8-i Amitié kontra Bizottság ítélet, T-234/12, nem tették közzé, EU:T:2015:601, 210. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 116 Negyedsorban, az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a bejelentett személyi jellegű kiadások igazolására alkalmas, hiteles munkaórajegyzékek bemutatására vonatkozó kötelezettség elmulasztása elegendő oknak minősül ahhoz, hogy e költségek teljes összegét vissza nem téríthetőnek tekintsék (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Technion és Technion Research & Development Foundation kontra Bizottság ítélet, T-216/12, EU:T:2015:746, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenfelül, abban az esetben, ha a támogatás kedvezményezettje által bejelentett költségek az érintett támogatási szerződés alapján azért nem számolhatók el, mert megállapításra került, hogy azok nem ellenőrizhetők és/vagy nem hitelesek, a Bizottságnak nincs más választása, mint hogy a nem igazolt összegek erejéig a támogatást visszafizettesse, mivel a támogatási szerződés által alkotott jogalap alapján ezen intézmény az uniós költségvetés terhére csupán megfelelően igazolt összegeket jogosult rendelkezésre bocsátani (lásd: 2020. július 16-i ADR Center kontra Bizottság ítélet, C-584/17 P, EU:C:2020:576, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 117 A jelen ügyben a fenti 92. pontban megállapításra került, hogy a vitatott munkaórajegyzékek nem támasztották alá a megkövetelt hitelességet azon tény okán, hogy fennállt az összeférhetetlenség kockázata, amely veszélyeztethette az érintett projekt pártatlan és objektív végrehajtását.
- 118 E tekintetben egyrészt az lehet kiemelni, hogy az összeférhetetlenség kockázata olyan nem szokásos helyzetnek minősül, amelyben lehet, hogy a felmerült költségek nem valóságosak, azokat nem maga a kedvezményezett használta fel, illetve azokat – adott esetben – nem kizárólag az érintett projekt megvalósításához használták fel a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.14. cikke (1) bekezdésének a), b) és e) pontja értelmében. Következésképpen az, hogy az egyik szerződő fél nem teljesíti a szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.3. cikkének n) pontjában előírt azon szerződéses kötelezettséget, hogy köteles megtenni minden szükséges óvintézkedést az összeférhetetlenség kockázatának elkerülése érdekében, az őt terhelő szerződéses kötelezettségek nem megfelelő teljesítésének minősül. Ez ily módon igazolja a költségek visszatéríttetését a 2342/2002 rendelet 183. cikke értelmében (lásd ebben az értelemben: 2019. január 22-i EKETA kontra Bizottság ítélet, T-198/17, nem tették közzé, EU:T:2019:27,

91. pont). Másrészt, amennyiben a Bizottság konkrét valószínűsítő körülményeket terjeszt elő azon kockázat fennállására vonatkozóan, hogy a bejelentett munkaidő nem felel meg a támogathatósági feltételeknek, ami akkor fordul elő, ha felmerül az összeférhetlenség kockázata, a támogathatóság hiányát vélelmezni kell, és a kedvezményezettnek kell bizonyítékokkal alátámasztania, hogy – éppen ellenkezőleg – a támogathatósági feltételeket tiszteletben tartották (lásd ebben az értelemben: 2020. október 22-i EKETA kontra Bizottság ítélet, C-273/19 P, EU:C:2020:852, 74–77. pont; 2019. január 22-i EKETA kontra Bizottság ítélet, T-166/17, EU:T:2019:26, 61. pont).

- 119 Következésképpen a felperes, mivel nem bizonyította az összeférhetlenség kockázatának fennállását, és így nem tartotta tiszteletben azt a kötelezettséget, hogy a bejelentett személyzeti költségek igazolása érdekében hiteles munkaórajegyzékeket kell benyújtania, nem tett eleget a bizonyítási teher megoszlására vonatkozó szabályok értelmében rá háruló kötelezettségnek. A Bizottság tehát jogosult volt arra, hogy visszakövetelje az általa jogalap nélkül kifizetettnek ítélt összegeket, nevezetesen a szóban forgó alkalmazott felesége által jóváhagyott munkaórajegyzékeken szereplő összes személyzeti költséget anélkül, hogy megsértette volna a belga polgári törvénykönyv 1134. és 1135. cikke értelmében vett, a szerződések jóhiszemű teljesítésének elvét, illetve az említett törvénykönyv 1315. cikkében foglalt, a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat.
- 120 Az a tény, hogy az ítélezési gyakorlatban rögzített elveket azon kötelezettség megsértésével összefüggésben határozták meg, hogy a pénzügyi ellenőrzés során a bejelentett személyzeti költségek igazolása céljából hiteles munkaórajegyzékeket kell benyújtani, és a jelen ügyben a végleges könyvvizsgálói jelentés elkészítéséhez vezető pénzügyi ellenőrzés nem vitatta a felperes által a szóban forgó alkalmazottra vonatkozóan benyújtott munkaórajegyzékek hitelességét, a jelen kereset keretében nincs hatással ezen elvek alkalmazására. Amint ugyanis arra a fenti 73. és 74. pont emlékeztet, a Bizottságot nem kötik az e jelentésben szereplő megállapítások.
- 121 Ezenkívül az a tény, hogy a Bizottság végül nem követte az OLAF vizsgálati jelentésében foglalt összes következtetést, nem vonja kétségbe e jelentés bizonyító erejét. A szóban forgó támogatási megállapodások II. melléklete II.22. cikkének (8) bekezdésében említett 1073/1999 és 1074/1999 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 883/2013 rendelet (31) preambulumbekkezdéséből ugyanis az következik, hogy az OLAF által készített végleges vizsgálati jelentések alapján az uniós intézmények döntenek arról, hogy a lefolytatott vizsgálatot követően milyen intézkedések meghozatalára van szükség. Egyébiránt a 883/2013 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése egyértelműen utal arra a tényre, hogy a vizsgálati jelentéshez mellékelni kell az arra vonatkozó ajánlásokat, hogy szükség van-e intézkedésekre. Ennek megfelelően a Bizottság jogosult arra, hogy az OLAF vizsgálati jelentésében szereplő megállapítások csupán egy részét vegye figyelembe anélkül, hogy ez megkérdőjelezné azok bizonyító erejét.
- 122 Végül, mivel a Bizottság jogosult volt arra, hogy a szóban forgó alkalmazott részéről felmerült költségek összességét követelje vissza, azt a tényt, hogy egy olyan küszöbérték alkalmazása mellett döntött, amely szerint e költségeknek csak egy részét követelte vissza, a felperes az eljáráshoz fűződő érdekének hiánya miatt nem vitathatja.
- 123 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a második jogalap első és második kifogása megalapozatlan.
- 124 Következésképpen a harmadik kifogás okafogyottá vált, ezért azt el kell utasítani.

125 Ezért a második jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

c) A harmadik, a lengyel jog megsértésére alapított jogalapról

- 126 Először is a felperes rámutat, hogy a szóban forgó támogatási szerződések II. melléklete II.15. cikkének (1) bekezdése különös utalást tartalmaz a támogatások kedvezményezettjei által kötött munkaszerződésekre vonatkozó nemzeti jogra. Ezért azt állítja, hogy úgy kell tekinteni, hogy a lengyel munkajogot kellett alkalmazni az egyrészt a szóban forgó alkalmazottal, másrészt a feleségével fennálló munkaviszonyára.
- 127 Márpedig, először is a lengyel munkatörvénykönyv 18. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 140. cikkének megsértésére hivatkozik, amely rendelkezések lehetővé teszik az úgynevezett „feladathoz mért munkaidő” (system zadaniowego czasu pracy) rendszerét, mivel a Bizottság azt állítja, hogy a szóban forgó alkalmazottnak „túlzott munkaórákat” kellett teljesítenie, és „észszerűtlen időn át kellett dolgoznia” három párhuzamos munkaviszony alapján, azt a munkaviszonyt is beleértve, amelyet a felperessel hozott létre a feladathoz szabott munkaidő rendszerének keretében. A felperes szerint ez a Lengyelországban jogszerű rendszer nem követeli meg a munkahelyen való állandó fizikai jelenlétet, és így rugalmasságot biztosít, valamint több feladat ellátásának lehetőségét (multitasking), feltéve hogy a munkavállaló ellátja feladatait.
- 128 Másodsorban a felperes a lengyel munkatörvénykönyvnek a Charta 7. és 9. cikkével együttesen alkalmazott 3. cikke megsértésére hivatkozik, amely rendelkezés a tényállás megvalósulása idején megtiltotta a felperesnek, hogy a szóban forgó alkalmazottat és feleségét kizárólag együttélésük miatt különítse el munkahelyükön, mivel az ilyen elkülönítés családi állapoton alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül.
- 129 Másodsorban a felperes azt emeli ki, hogy a Bizottság nem hivatkozott konkrét okokra a szóban forgó alkalmazott 2010 augusztusa és 2012 októbere közötti személyi költségeinek vitatása érdekében, és elfogadta az említett alkalmazott személyi jellegű költségeit 2012 novemberre vonatkozásában, miközben felesége a 2012 novemberének munkaórajegyzékekhez is hozzáférhetett.
- 130 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 131 Először is meg kell állapítani, hogy még ha a harmadik jogalaprak helyt is kellene adni, ez nem változtat azon, hogy a munkaórajegyzékek továbbra sem hitelesek, mivel az a tény, hogy a szóban forgó alkalmazott a különböző projektekben való részvétele miatt nagyszámú órát teljesíthet, nem jár semmiféle következménnyel azon tényre nézve, hogy ezek az órák a felperes által a szóban forgó támogatási megállapodások II.3. mellékletének megsértésével lefolytatott jóváhagyási eljárás tárgyát képezték.
- 132 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a nem támogathatóknak tekintett költségek a 2010 augusztusától 2012 októberéig terjedő időszakot fedik le. Márpedig az ezen időszakra vonatkozó összes munkaórajegyzéket a szóban forgó munkavállaló házastársa hagyta jóvá. E tekintetben, mivel a felperes a bizonyítási teherre vonatkozó ítélkezési gyakorlat relevanciájával kapcsolatos kifogásait ismétli meg a munkaórajegyzékek megbízhatóságát illetően, a fenti 92. pontra kell utalni.

- 133 Másodsorban, ami a lengyel munkatörvénykönyv 3. cikkének megsértésére vonatkozó állítást illeti, a fenti 101. pontra kell utalni, amelyben megállapítást nyert, hogy a családi állapottal kapcsolatos semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem állapítható meg.
- 134 Egyébiránt a lengyel munkatörvénykönyv 140. cikkének megsértésére vonatkozó érvelése keretében a felperes a Bizottság következetlenségét hangsúlyozza, amely azt kifogásolja, hogy a szóban forgó alkalmazott felesége a teljes vitatott időszakban hozzáfért férje munkaórajegyzékeihez, de elfogadja ezt a körülményt a 2012 novembere és decembere közötti időszakra vonatkozóan, miközben a feleség csak 2013 januárjától kezdődően nem tartozik a felperes személyi állományába.
- 135 E tekintetben a felperes érvének elutasításához elegendő a fenti 122. pontra utalni, amelyben megállapításra került eljáráshoz fűződő érdekének hiánya.
- 136 Következésképpen a fent kifejtett indokok alapján, és mivel a felperes érvei nincsenek hatással a jogvita kimenetelére, a harmadik jogalapot mint hatástalant el kell utasítani.

d) A negyedik, a bizalomvédelem elvének a megállapodások jóhiszemű teljesítésének és a szerződéses feltételek visszaélészerű alkalmazása tilalmának keretében történő megsértésére alapított jogalapról

- 137 Negyedik jogalapjában a felperes lényegében azt állítja, hogy a bizalomvédelem elvét tiszteletben kell tartani azon szerződéses jogviszonyok keretében, amelyekben a Bizottság kötelezettséget vállal. A jelen ügyben a Bizottság azzal, hogy először jóváhagyta a végleges könyvvizsgálói jelentés valamennyi, többek között a szóban forgó alkalmazott személyzeti költségeinek támogatható jellegére vonatkozó megállapításait, majd ezt követően elutasította e költségeket, megsértette az említett elvet, mivel a felperes jogosan bízhatott különösen a szóban forgó alkalmazott személyzeti költségeinek támogathóságában.
- 138 A felperes hozzáteszi, hogy jogilag megalapozatlanok azok az érvek, amelyeket a Bizottság annak érdekében terjesztett elő, hogy kizárja a jogos bizalom lehetőségét egy olyan könyvvizsgálat okán, amely nem tárt fel szabálytalanságot.
- 139 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 140 Emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 73. és 74. pontban megállapításra került, hogy a szerződéses rendelkezésekből az tűnik ki, hogy a végleges könyvvizsgálói jelentés nem köti a Bizottságot. Következésképpen a felperes nem táplálhatott jogos bizalmat a Bizottság által az ezen ellenőrzés eredményeivel kapcsolatban megfogalmazott egyetértés ellenére sem.
- 141 Ezenfelül a végleges könyvvizsgálói jelentésből az tűnik ki, hogy a könyvvizsgálók kifejezetten jelezték, hogy munkájuk célja „nem az, hogy anyagi jogi biztosítékot nyújtsanak maguknak a rendszer belső ellenőrzéseinek átfogó jellegű megfelelésére vonatkozóan”. Bár a könyvvizsgálók – munkájuk során – nem azonosítottak különleges hiányosságokat a felperesnek a C2POWER támogatási megállapodással kapcsolatos pénzügyi kimutatások előkészítésére és bemutatására vonatkozó belső ellenőrzési rendszerében, az e munkálatok céljával kapcsolatban megfogalmazott, az e rendszer megfelelő jellegére vonatkozó biztosítékokat érintő pusztán fenntartás elegendő ahhoz, hogy olyan bizonytalanság jöjjön létre, amely e tekintetben megakadályozza bármely jogos bizalom kialakulását.

142 Következésképpen a negyedik jogalapot, és ezért az annak megállapítására irányuló kereseti kérelmeket is el kell utasítani, hogy nem létezik a Bizottság által érvényesíteni kívánt szerződéses követelés, a szóban forgó támogatási megállapodásokkal kapcsolatos főösszegekre vonatkozó, és a kifizetett összegek visszatérítésére irányuló terhelési értesítésekben követelt személyzeti költségek pedig támogathatók.

2. A Bizottság késedelmi kamatok fizetésére való kötelezése iránti kérelemről

143 Mivel az annak megállapítására irányuló kereseti kérelmeket el kell utasítani, hogy nem létezik a Bizottság által érvényesíteni kívánt szerződéses követelés, a szóban forgó támogatási megállapodásokkal kapcsolatos főösszegekre vonatkozó, és a kifizetett összegek visszatérítésére irányuló terhelési értesítésekben követelt személyzeti költségek pedig támogathatók, a Bizottság késedelmi kamatok fizetésére való kötelezése iránti kérelmet okafogyottság miatt el kell utasítani.

144 A fentiekre tekintettel, mivel a Törvényszék elutasított minden, az EUMSZ 272. cikk alapján benyújtott kereset alátámasztására felhozott jogalapot és állítást, az említett keresetet el kell utasítani.

C. Az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott keresetről

145 Másodlagosan a felperes az EUMSZ 263. cikk alapján indít keresetet, mivel úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozat e rendelkezés értelmében vett, keresettel megtámadható jogi aktus.

146 A Bizottság azt állítja, hogy az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

147 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a felperes és az egyik intézmény közötti szerződés esetén az EUMSZ 263. cikk alapján csak akkor lehet az uniós bíróságoknál keresetet előterjeszteni, ha a megtámadott aktus olyan kötelező joghatások kiváltására irányul, amelyek kívül esnek a felek közötti szerződéses viszonyon, és amelyek a szerződő intézményre – mint közigazgatási hatóságra – ruházott közhatalmi jogkörök gyakorlásával járnak (lásd: 2015. szeptember 9-i Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro kontra Bizottság ítélet, C-506/13 P, EU:C:2015:562, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

148 E körülmények között tehát azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottság 2019. november 13-i leveléhez a vitatott terhelési értesítésekkel együtt csatolt megtámadott határozat azon aktusok közé illeszkedik-e, amelyeket az uniós bíróság megsemmisíthet az EUMSZ 263. cikk (4) bekezdése értelmében, vagy épp ellenkezőleg, az szerződéses jellegű (lásd: 2012. június 14-i Technion és Technion Research & Development Foundation kontra Bizottság végzés, T-546/11, nem tették közzé, EU:T:2012:303, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

149 A jelen ügyben a megtámadott határozatból egyrészt az tűnik ki, hogy a Bizottság egy követelést érvényesít, és annak összegét több terhelési értesítés kibocsátásával határozza meg, másrészt pedig az, hogy a Bizottság megjegyzéseket tett a felperes kifogásaival kapcsolatban. Ily módon egyetlen elem sem lép túl a szerződéses kereten, és nem fejezi ki közhatalmi jogkörök gyakorlását.

- 150 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozat jelentősen módosítja jogi helyzetét, mivel a Bizottság egy pénzüsszeg megfizetését követelte tőle. Márpedig, amint az a fenti 65. pontból kitűnik, a visszatérítés iránti felszólítás a szóban forgó támogatási megállapodások rendelkezéseinek keretébe illeszkedik.
- 151 Még azt feltételezve is, hogy a felperes a terhelési értesítéseket próbálta vitatni, meg kell állapítani, hogy e dokumentumok nem minősülnek az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható jogi aktusoknak.
- 152 A Bizottság által kibocsátott, a támogatási megállapodás alapján fizetendő összegekre vonatkozó terhelési értesítés ugyanis azon okból nem minősíthető olyan végleges aktusnak, amely megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti, hogy az a határidőben történő fizetés elmulasztása esetén terhelő kamatokra, a beszámítással vagy az esetlegesen korábban adott biztosíték lehívásával történő lehetséges behajtásra, valamint a végrehajtásnak és az uniós költségvetés engedélyezésére jogosult tisztviselők számára hozzáférhető adatbázisban való feltüntetésnek a lehetőségére vonatkozó megjelöléseket tartalmaz, még akkor is, ha megfogalmazásuk azt a képzetet keltheti, hogy az ezeket tartalmazó terhelési értesítés a Bizottság végleges aktusa. Az ilyen megjelölések semmilyen esetben, már csak jellegüknél fogva sem minősülhetnek másnak, mint a megállapított követelés behajtásával kapcsolatos bizottsági jogi aktus előkészítésének, mivel a terhelési értesítésben a Bizottság nem foglal állást azokról az eszközökről, amelyek útján az említett követelést a terhelési értesítésben megjelölt fizetési határidőtől számítva késedelmi kamatokkal növelten be kívánja hajtani. Ugyanez vonatkozik a behajtási lehetőségekkel kapcsolatos megjelölésekre is (lásd ebben az értelemben: 2016. április 20-i Mezhunaroden tsentar za izsledvane na maltsinstvata i kulturnite vzaimodeystvia kontra Bizottság végzés, T-819/14, EU:T:2016:256, 46., 47., 49. és 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 153 Ebből következik, hogy az EUMSZ 263. cikk alapján nem lehet érvényesen a szóban forgó terhelési értesítések ellen irányuló keresetet benyújtani az uniós bírósághoz, mivel azok tisztán szerződéses keretbe illeszkednek, amelytől elválaszthatatlanok, és nem váltanak ki olyan kötelező joghatásokat, amelyek túlmutatnak a szóban forgó támogatási megállapodásokból eredő joghatásokon, és amelyek a Bizottságra mint közigazgatási hatóságra ruházott közhatalmi jogkörök gyakorlásával járnak.
- 154 Nem ez lenne a helyzet, ha a Bizottság az EUMSZ 299. cikk alapján fogadott volna el határozatot (lásd ebben az értelemben: 2017. július 20-i ADR Center kontra Bizottság ítélet, T-644/14, EU:T:2017:533, 207. és 208. pont). Márpedig a jelen ügyben a Bizottság nem fogadott el ilyen aktust.
- 155 E tekintetben meg kell állapítani, hogy mivel sor került a visszafizetésre, a Bizottságnak nem kellett ilyen aktust elfogadnia a terhelési értesítések kibocsátását követően. Márpedig ellentétes lenne a megfelelő ügyintézéshez való joggal arra ösztönözni a felperest, hogy ne fizesse meg a terhelési értesítésben foglalt esedékes összegeket a terhelési értesítést követően egy esetleges határozat elfogadása érdekében, és hogy az az EUMSZ 263. cikk alapján megtámadható legyen (lásd ebben az értelemben: 2018. október 18-i Terna kontra Bizottság ítélet, T-387/16, EU:T:2018:699, 35. pont).
- 156 A jelen ügyben mindazonáltal nem sérült a felperes hatékony jogorvoslathoz való joga, mivel nem fosztották meg azon lehetőségétől, hogy vitathassa a visszatérített összegeket.

- 157 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatatlansága nem foszthatja meg az érintett szerződő felet a hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogától, mivel, ha úgy véli, hogy ez megalapozott, az ő feladata, hogy megvédje az álláspontját az EUMSZ 272. cikk jogcímén, szerződéses alapon benyújtott kereset keretében (lásd ebben az értelemben: 2016. április 20-i Mezhhdunaroden tsentar za izsledvane na maltsinstvata i kulturnite vzaimodeystvia kontra Bizottság végzés, T-819/14, EU:T:2016:256, 46., 47., 49. és 52. pont).
- 158 Márpedig a jelen ügyben a felperes indított az EUMSZ 272. cikk alapján ténylegesen keresetet, és az e kereset alátámasztására felhozott jogalapokat a hatáskörrel rendelkező bíróság megvizsgálta (lásd e tekintetben a fenti 144. pontot).
- 159 Ily módon az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kereset elfogadhatatlanná nyilvánítása nem érinti a felperes hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogát.
- 160 Következésképpen az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott keresetet el kell utasítani.
- 161 A fentiekre tekintettel nem szükséges határozni a felperes által az eljárási szabályzat 88. cikkének (1) bekezdése és 89. cikke (3) bekezdésének a) és d) pontja alapján benyújtott kérelmekről.

IV. A költségekről

- 162 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 163 A felperest, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologiit kötelezi a költségek viselésére.

Kanninen

Jaeger

Stancu

Kihirdetve Luxembourgban, a -i nyilvános ülésen.

Aláírások